

REFERAT

Emne	Bestyrelsesmøde
Dato	5. oktober 2009, kl. 11.00
Sted	ODM, Vartov
Deltagere	Rasmus Vestergaard, Ole Nielsen, Anne Højer Petersen, Anne Bjerrekær, Henrik Sell, Hans Munk Pedersen, Lise Ræder Knudsen, Jens Henrik Sandberg, Morten Meldgaard (Morten deltog delvis i mødet), Nils M. Jensen, Hans Henrik Appel og Lene Larsen
Afbud	Berit Anne Larsen og Jesper Stub Johnsen.
Referent	Hans Henrik Appel
Næste møde	Bestyrelsesmøde torsdag den 10. december 2009 på Vartov med efterfølgende julefrokost på PUK.

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden
2. Kort gennemgang af sidste referat fra d. 24. august
3. Nyt fra sekretariatet
  - A) Økonomi
  - B) Forvaltning i øvrigt
  - C) Efteruddannelse
  - D) Medie nyt
4. Ændring af den arkæologiske lovgivning
5. Museerne og forskningen
6. Leasing af kunst (og anden kulturarv)
7. Rapport om konservering
8. Museernes arbejdsplaner
9. Museumsstatistik
10. Marinarkæologisk praksis i Danmark
11. Kommuner uden museumsdækning
12. Praksis i forbindelse med indkaldelse af suppleanter til bestyrelsesmøder
13. Meddelelser
14. Eventuelt

1. Dagsorden

Dagsorden blev godkendt med en passus om, at den var lang og spændende.

2. Referat af sidste bestyrelsesmøde

Der blev henvist til de vedlagte tre gennemarbejdede flowdiagramm for kritiske arbejdsprocesser i ODMs arbejde, produceret på bestyrelsesseminaret i august. Formanden spurgte om, der var nogen kommentarer her til, hvilket ikke var tilfældet. Direktøren krediterede for det gode og fokuserede arbejde på seminaret, der vil komme sagsbehandlingen til gode i et længere perspektiv.

3. Nyt fra sekretariatet

a. Økonomi

Økonomien ser fornuftig ud. Vi er under budget på samtlige poster. Det er dog en udfordring at få momentum og flow i vores efteruddannelsesaktiviteter indenfor formidling, hvor vi er blevet generøst tildelt midler fra

KUAS.

Ansøgning 2010 til KUAS rådighedssum er afleveret. Ansøgningen blev udleveret. Vi har i alt søgt om 3.355.000. Det er en 1/2 million mere end sidste år. Vi er blevet rådgivet om, at vi skulle opdele ansøgningen i tre. 1) Kompetenceudvikling og netværksdannelse kr. 2.643.000, 2) Organisering og udvikling af faglige puljer og samarbejds kredse kr. 408.000, og 3) Faglige årsseminarer og internationale netværk kr. 304.000.

b. Forvaltning i øvrigt

Direktøren informerede om, at uddannelseskoordinator Tom Rasmussen har sagt sit job op pr. 1. november, da han har fået en ny stilling. Stillingen vil blive slået op, når der er klarhed over budgettet for næste år. Indtil da varetages funktionen af studentermedhjælpere.

Dernæst gennemgik direktøren de møder, der var afholdt siden sidst. Det drejede sig om følgende:

- Jørgen Smidt Jensen, Randers Kulturhistoriske Museum – og formand for Region Midt – Vests museumsråd, vedr. museumsregionernes rolle, magasinforhold og konkret efteruddannelsesprojekt i forbindelse med bestyrelsesarbejde. I den forbindelse er der på baggrund af mødet udvirket, at regions repræsentanter er inviteret til møde om samarbejde og forhold af fælles interesse (som repræsentant for København: Peter Ludvigsen, Arbejdermuseet og MIK.dk). For Sjælland er Anne Højer Petersen, Fuglsang Kunstmuseum og med skaber af regionale projekter på Sjælland. Fra Nordjylland: Hans Munk Petersen, Danmarks Kystmuseum og formand for Region Nord.
- Frank Birkebæk, bl.a. Om regioner og det internationale arbejde i NEMO. ODM er med i ansøgning gennem NEMO og der er netop bevilget penge til årsmøde og konference "Museums meet adult educators" ultimo september 2010, som ODM praktisk skal organisere. Der er bevilliget 40.000 euro til praktiske afvikling.
- Christian Fischer, Silkeborg Museum og Museumstjenesten. Møde i forbindelse med kommende bestyrelsesmøde i Museumstjenesten. Der er stadig uafklarede forhold vedr. tidsskriftet Danske Museer og ODMs tilknytning her til.
- Møde med de forskellige formidlingsnetværk/-grupper for at sikre en koordinering af aktiviteterne mellem MID, formidlingsnetværket og Nyborg-gruppen. Der vil i fremtiden blive sat fokus på sammensmeltning af disse interessegrupper i det omfang det forekommer rigtigt. Der er ny skabt opmærksomhed på at sikre kendskab til hinandens arbejdsfelt.
- Michel Steen Hansen, Danmarks biblioteksforening. Aftale om, at organisationen flytter ind i Vartov til maj. Der kan konstateres stort sammenfald i ODM og Biblioteksforeningens opgaveportefølje og administrative praksis, hvilket over tid vil føre til samdrift indenfor en række forskellige forhold, som der arbejdes med at beskrive i øjeblikket (bl.a. fælles IT-plattform, telefonsluse m.m.).
- Katrine Tarp, kontorchef i KUM kulturbevarings kontor, hvor museumsverdenens historisk og sammensætning blev debatteret og ODM præsenteret.
- KUAS direktion, Steen Hvass, Anne Mette Rahbek og Ole Winther. Dialog om fremtidens samarbejde og præsentation af ODM initiativer.
- Tinna Damgaard Sørensen, direktør for Vikingskibsmuseet, med fokus på marinarkæologisk praksis i Danmark, som optakt til møde med de marinarkæologiske museer.
- Simon Botfeldt, Bevaringscenter Køge. Temadag om udvikling af BCØ –

og debat om de amtskommunale midler og samdriftsaftaler. Affødte møderække i konserveringscenter regi, hvor til der er bevilget 52.000 fra KUAS.

- Pernille Frahm, Kulturordfører i SF. Debat om kulturpolitik generelt og aktuelle spørgsmål med relation til museernes driftsforhold – herunder evt. ændrede støtteforhold.
- Rasmus Tscherning, Center for Kultur- og oplevelsesøkonomi, Roskilde om evt. samarbejde.
- Anders Bülow, Skovskolen, Center for Natur og Landskab, om ODMs deltagelse i et forprojekt, der skal afdække forhold vedr. det folkelige arbejde indenfor natur og kultur, ledelse af frivillige m.m. Arbejdstitlen er ”Frivillighedens akademi”. Efterfølgende er det tanken at søge en større sum hos et interesseret fond.
- Temadag og møde med Sammenslutningen af Museumsforeninger i Midtjylland til konference om anvendelse af frivillige på museerne og forholdet til bestyrelser, venneforeninger, frivillige m.m. Direktøren holdt oplæg på temadagen (– i relation til mødet med Bülow).

Derudover informerede direktøren om, at der aktuelt er to høringer:

- 1) Lovforslag om ændring af Museumsloven. Direktøren foreslog, at det blev behandlet senere. Bestyrelsen blev opfordret til at læse høringen igennem – og melde tilbage til direktøren. Det skal vurderes, om vi skal have en jurist til at se på det – høringsfrist slutningen af oktober.
- 2) Bekendtgørelse om udlægning af områder for fælles indvinding af råstoffer på havet. Sendt ud til relevante bestyrelsesmedlemmer – efterlyst kommentarer inden en uge.

NMJ

Det blev besluttet, at høringer og høringssvar herefter bliver lagt på hjemmesiden, så alle kan følge med.

NMJ/LL

Vedrørende efterårets mødeaktivitet er tilmeldingsfristen til Fuglsø udløbet med mere end 460 tilmeldinger. En tangering af sidste års deltagerrekord! Kunstmødet d. 1.-2. december er under forberedelse af de kunstfaglige bestyrelsesmedlemmer. Naturmødet lægges – i modsætning til hvad der står på hjemmesiden – i København. Bolden er hos Statens Naturhistoriske Museum. Morten Meldgaard samler op.

MM

Direktøren gjorde status for arbejdet med ”det grønne adgangskort”. De sidste forberedende arbejder er klar i denne uge. Studentermedhjælp Louise bliver ankerperson.

c. Efteruddannelse

Uddannelseslederen gav en kort status. Det har været svært at få gang i tilmeldinger til nye formidlingstilbud, men med et slagtilbud og målrettet kontakt til enkeltpersoner, kommer alle kurserne i gang – de fleste helt eller næsten helt fyldt op, hvilket er meget tilfredsstillende! Der var også kommet ekstra tilmeldinger til lederuddannelsen, hvorfor CELF har givet grønt lys til at nyt forløb starter til januar.

Der arbejdes nu på katalog for 2010. En foreløbig undersøgelse af de seneste tre års kursustilmeldinger viser, at vi ikke skal gå for bredt ud i kursusporteføljen, da vores tilbud så konkurrerer med hinanden. Det er besluttet, at vi fremover vil lægge vægt på høj gennemførelsesprocent af kurser og uddannelser.

d. Medienyt

Flere artikler fremlagt:

Ida Munks artikel om museumspolitik i Danske Kommuner, hvor Poul Dedenroth, Koldinghus, har efterlyst gensvar fra ODM. Direktøren ar-

bejder på sagen.

Om grønne afgifter – artikel i Nordjyske Stiftstidende. Debatten skal ind i debat om beskæftigelsespakker – hvilket ikke tydeligt fremgår. Interessant at gartnerier og landbrug er undtaget i afgiftspakken. Afspejler, at disse erhverv er gode til lobbyisme – vi skulle simpelthen ud tidligere!

Artikel i tidsskriften Norske Museer, hvor ODM ytrer sig om den meget generøse norske Stortingsmelding: "Norge og Framtidas museum. Forandring, forskning, formidling, fornying". Norge synes et skridt foran i udviklingen af museerne, ikke mindst takket være en meget udviklingsorienteret styrelse: Norsk ABM - Utvikling. Sekretariatet blev anmodet om at sende eksemplarer af Stortingsmeldingen til bestyrelsesmedlemmerne. Politiken artikel om museernes manglende digitaliseringsindsats, hvor kontorchef Ole Winther fremkommer med en række uheldige udtalelser. Trods henvendelser valgte ODM ikke at svare via pressen. Det havde været formålsløst. I stedet er debatten taget på et møde. På forespørgsel om SNMs status i forhold til digitalisering, svarede Morten Meldgaard, at man ikke havde fået mål talendnu. Men at det var ved at blive integreret i arbejdsprocesserne; 12 millioner genstande skal registreres.

LL/NMJ

4. Ændring af den arkæologiske lovgivning

Der har i foråret og medio september været 1. og 2. behandling af en ændring af den arkæologiske lovgivning, fremsat af (S), blandt andet m.h.p. at friholde mindre jordejere for store udgifter til arkæologisk udgravninger. Oppositionen bakker op om forslaget, medens regering og støtteparti er mere "uldne" i deres udmeldinger. Det er svært at få ensartet holdning til forslaget fra de arkæologisk gravende museer.

I forbindelse med punktet blev det desuden debatteret, at der er en evaluering af den arkæologiske praksis på trapperne.

Sagerne accentuerer vigtigheden af at have de arkæologisk arbejdende museer tæt på ODM, for at kunne være aktive i den politiske proces. Det er besluttet, at der skal afholdes møde for at genetablere et arkæologisk netværk med afsæt i lederkredsen fra museerne, og med afsæt i aktuelle politiske problemstillinger på feltet.

5. Museerne og forskningen

Kulturministeriets forskningsrapport fra maj 2009:

<http://www.kum.dk/sw83715.asp> angiver veje til hvad der betragtes som forskning på KUMs institutioner – herunder museerne. Desuden angiver rapporten anbefalinger til måling af forskning m.m. på KUMs felt. Strategien vil få stor indflydelse på museernes forskning – og på opfattelsen af forskning generelt på museerne – herunder den administrative praksis. Internt notat om forskning på kulturministeriets område blev præsenteret. Fremover vil de færreste museer kunne kvalificere deres faglige arbejde som forskning efter det nye forskningsbegreb; og det vil blive svært at opretholde status som forsker med krav til publiceringer i peer-reviewed tidsskrifter. Det må forudses, at mange museer og forskere vil blive alvorligt ramt på deres selvforståelse. Endvidere vil man få svært ved at konkurrere om centrale forskningsmidler og det må også forudses, at lokale publikationsrækker – som mange museer opfatter som forskning - vil få svært ved at klare sig. Meget peger mod en markant centralisering. Nye tiltag i forbindelse med ansøgningspraksis til KUAS rådighedssum, der fremover skal vær forskningsbaserede, knytter sig til dette billede.

Det blev påpeget, at vi savner information fra KUAS, og at vi bør problematisere det i nyhedsbreve som i samtaler med styrelsen. Det vil givetvis være en fordel at bringe Sammenslutningen af Museumsforeninger i spil, da de repræsenterer en stor gruppe – der formentlig vil mærke et hårdt slag mod den lokale museumsforskning og publikationsvirksomhed i øvrigt. Forhold vedr. forskning skal søges taget op i så videst muligt omfang som muligt – og det skal sikres, at ODMs medlemmer bliver informeret om situationen.

NMJ/
bestyrelsen

6. Leasing af kunst

Med baggrund i aktuell pressesag om evt. at lease kunst ud på Aros, er ODM er blevet kontaktet af pressen. ODM har dog ingen holdninger til den aktuelle sag, da det vedrører et ikke medlem. Spørgsmålet kan dog siden blive aktualiseret i ODM sammenhæng.

Bestyrelsen debatterede forholdet: flere har en gammel praksis med deponering mod betaling der dækker administrations- og konserveringsomkostninger. Begrebet leasing synes ikke at eksistere i ordets egentlige (merkantile) forstand i museumsverdenen. Formanden udtrykte bekymring for evt. leasing kan stimulere politisk forventning om at kulturen kan finansiere sig selv. Flere anførte, at en sådan praksis næppe vil være et væsentligt økonomisk incitament for museerne.

7. Rapport om konservering

KUAS har meddelt, at man alligevel ikke i den nuværende politiske situation ønsker at starte det af ODM og KUAS (!) udarbejdede oplæg til en landsdækkende konserveringsudredning. ODM's holdning til afslaget debatteredes. I lyset af at KUAS ikke vil igangsætte den meget påkrævede udredning, bør ODM selv tage initiativet. En samarbejdspartner kunne være Nordisk Konserverator Forbund (NKF). Sekretariatet arbejder videre med sagen.

8. Arbejdsplaner

KUAS har meddelt, at fremsendelse af museernes arbejdsplaner for 2010 – 2013 er skubbet et år, dvs. til ultimo 2010. Samtidig er det varslet, at der introduceres nye elektroniske skemaer, der skal rumme væsentligt flere informationer – herunder indeholde udvidede forsknings- bevaringsplaner m.m. ODMs generelle holdning til de nye planer blev debatteret.

Arbejdsplaner, der er sammenlignelige, transparente og mere fremadrettet aktive er en rigtig ide. Det er dog stærkt uheldigt og meget beklageligt, at nyheden om at der indføres nye arbejdsplaner foregår uden at ODM involveres. Oven i købet med ændret og tilsyneladende stærkt udvidet og forpligtende forhold vedr. bevarings- og forskningsplaner. De usikre forhold har affødt massive henvendelser til ODM om at "gøre noget" - og da KUAS ikke har kunnet konkretisere hvilken form og omfang de nye planer har, må det konkluderes, at her burde museerne for længst være blevet inddraget i både udvikling og siden i implementeringen af de kommende planer. Det er ikke nok, at KUAS angiveligt har udvalgt to pilotmuseer der skal til at teste de nye planer. Direktøren bør foreholde KUAS disse forhold.

NMJ

Direktøren pegede i øvrigt i forlængelse af debatten om den stigende tendens til afrapportering på, at der i Finansministeriets rapport om selvejende institutioner fra foråret – der også skal udmøntes i Kulturministerielt regi – også skal udarbejdes resultatkontrakter med alle selvejende institutioner der modtager statsstøtte. Direktøren vil følge op og søge nærmere information - [Se rapporten her](#).

NMJ

9. Museumsstatistik

KUAS rapporterer om problemer med at få museerne til at afgive tal til den nye museumsstatistik. ODM har medvirket i det rådgivende udvalg og er indkaldt til møde om sagen. ODM bakker op om at den igangsatte undersøgelse skal følges. Det er aftalt at ODM i et kommende nyhedsbrev beskriver forholdet – og i øvrigt løbende opfordrer til at projektet følges. Det forventes, at den første afrapportering fra Gallup kommer til marts 2010.

10. Marinarkæologisk praksis i Danmark

ODM har taget initiativ til et møde i netværket af marinarkæologiske arbejdende museer i november. ODMs holdning debatteredes. Forholdene er som følger: Nationalmuseet har udliciteret sit marinarkæologiske ansvar til vikingeskibsmuseet. Derudover har 4 museer delt opgaven på landsplan: Lange-lands Museum, Moesgård Museum, Holstebro Museum og Nordjyllands Kystmuseum men der knytter sig ingen driftsmidler til opgaven. Museerne er samlet i MariNet, der debatterer faglige forhold på feltet. ODM er kontaktet for at se, om der ad den vej kan skabes basis for samlende og udviklende organisatoriske tiltag.

Det blev besluttet at afholde mødet i lyset af, at staten tilsyneladende ikke vil afsætte midler til arbejde, på trods af, at netop havbunden alene er statens ejendom. Og at internationale konventioner angiver, at staten skal værne om havbundens kulturarv – og i det lys må mødet debattere, om en national overvågningsopgave alene økonomisk skal varetages af enkelte museer / kommuner.

11. Kommuner uden museumsdækning

Flere museer har henvendt sig m.h.p. at sikre, at ODM er opmærksom på, at der er kommuner der ikke har museumsdækning i forhold til det arkæologiske arbejde - og til nyere tids kap. 8 arbejde. Flere steder giver disse forhold sig udtryk i, at museer går på ”strandhugst” i hinandens ansvarsområde – eller at man underbyder hinanden økonomisk for ydelser. Flere samdriftskommuner vælger i øvrigt at køre på frihjul. Angivelig for at spare – hvilket i flere tilfælde har betydet, at det politisk besluttes i de primære tilskudskommuner at trække sig fra at arbejdet i de kommuner, der ikke vil være medfinansierende! Problemstillingen er kompleks – og bestyrelsen debatterede en første tilkendegivelse.

Der opstilledes en række forhold til senere debat: Museumsopgaver følger de facto ikke nødvendigvis længere tidligere aftale (administrative) grænser. Museumsarbejdet / administrative forhold i forbindelse hermed er ikke længere alene lokalt forankret. Lignende forhold ses på konserveringsfeltet: Her sendes store opgaver nu i udbud på tværs af landet – vil det også kunne forekomme for det øvrige museale arbejde? En debat om kvalitet i museumsarbejdet trænger sig på. Hvad er parametrene for, hvad man får for pengene? Vigtigt at holde sig for øje, at det alene er hovedtilskudsgiver, der grundlæggende kan fokusere eller udvide ansvarsområder for det enkelte museum. Udviklingen skal givet ses i sammenhæng med yderligere centraliseringstendenser. Det blev konstateret, at debatten er åbnet, og at vi må være opmærksomme på sagens udvikling – herunder KUAS ageren.

12. Praksis i forbindelse med indkaldelse af suppleanter

Det har tidligere været drøftet at inddrage suppleanterne i bestyrelsesarbejde. (Dagmar Warming, Ribe Kunstmuseum - Bo Schultz, Museum Salling/Fur Museum og Ervin Nielsen, Danmarks Mediemuseum) Der er intet til hinder for en sådan inddragelse i vedtægterne og et tættere tilknytningsforhold vil gavne det almindelige bestyrelsesarbejde. Det indstilles derfor, fra administrationen, at vi fremover indkalder suppleanterne – der med status af suppleanter kan vurdere betimeligheden af deltagelse. Bestyrelsen bifaldt ideen, og fremover vil alle mødeindkaldelser og materialer tilgå de valgte suppleanter.

13. Meddelelser

- a. Anne Højer Petersen har modtaget formelt afsigelsesbrev fra Kulturministeriet for virke i Charlottenborgs detroniserede bestyrelse. Sad på et ODM-mandat.
- b. Museologisk biblioteks bibliotekar Gry Kjær Larsen går på pension d. 26. november. I en overgangsfase forventes driften varetaget af løst tilknyttet personale. Der arbejdes med nye modeller for driften. Det fastholdes, at biblioteket tilfører en væsentlig dimension til ODMs samlede profil – ikke mindst den uddannelsesmæssige del. Det er vigtigt at påpege, at Museologisk Bibliotek regnes for Nordeuropas største. Udlånet er på mere end 1000 personer årligt samt at biblioteket forestår en omfattende tidskriftscirkulation til landets museer. Biblioteket har i mere end 25 år været finansieret af midler fra Statens Museumsnævn / KUAS. Der er også for 2010 søgt midler til biblioteket i samme størrelsesorden som hidtil (350.000 kr.) Sekretariatet fremlægger model for fremtidig drift, når næste års økonomi og en møderække med relevante parter er tilendebragt.
- c. Kulturværdiloven er under revision. For - høring før endelig høringsfasen afholdt. Anne Højer Petersen har deltaget i arbejdet for ODM, og har haft henvendelser til Staens Museum for Kunst og Nationalmuseet om indspark til høringen. AHP udarbejder oplæg til hørings svar – efter tidligere debatter i bestyrelsen.
- d. Ansøgningsskemaer. Der er fra flere sider blev klaget over KUAS' elektroniske ansøgningsskemaer, der er svære/umulige at skrive i. Der efterlyses kurser i at skrive i skemaerne – og at de bliver mere brugerorienterede. Direktøren nævner disse forhold for KUAS.

NMJ

AHP

NMJ

14. Eventuelt

Har vi holdning til Fremtidens kulturaftaler.? Processen starter i kommunerne næste år, da de flere steder skal gælde fra 2011 ff. Vi skal have formuleret holdning til dette styringsredskab i løbet af års tid.

Mødet hævet kl. 15.20

Næste møde i bestyrelsen: **torsdag d. 10. december kl. 11.00.** (Julefrokost (kl. 15) på restaurant PUK, Vandkunsten)

Venlig hilsen
Nils M. Jensen